

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 15Ps/8/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7623200848
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Fandáková, LL.M.
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2023:7623200848.1

Uznesenie

Okresný súd Spišská Nová Ves v právnej veci opatrovankyne G. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXXX/X, Y., zastúpenej opatrovníčkou Z. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXXX/X, Y., zastúpenej spoločnosťou Advokátska kancelária Hovan a Hospúdka, s.r.o., IČO: 47233419, so sídlom M. Gorkého 8, Spišská Nová Ves, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Pavol Hovan, v konaní o odvolanie z funkcie opatrovníčky a o návrhu opatrovníčky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.
- II. Súd konanie o návrhu opatrovníčky na odvolanie z funkcie zastavuje.
- III. Žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným Okresnému súdu Spišská Nová Ves 17. februára 2023 navrhovateľka Z. D., T. XX.XX.XXXX (ďalej len „navrhovateľka“ alebo „opatrovníčka“) žiadala, aby ju súd odvolal z funkcie opatrovníčky jej dcéry G. D., T. XX.XX.XXXX (ďalej len „opatrovankyňa“) a zároveň navrhla, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, na základe ktorého bude opatrovankyňa umiestnená do špecializovaného zariadenia opatrovateľských služieb pobytovou formou a to do IDEA - Domov sociálnych služieb, Prakovce 264, kde jej bude zabezpečovaná riadna ošetrovateľská starostlivosť.

2. Svoj návrh odôvodnila s poukázaním na to, že opatrovníčkou sa stala v roku 2012. Od toho času u nej nastala výrazná zmena pomerov. Sama trpí chronickými chorobami, a to diabetom, absolvovala operáciu šliach pravého ramena a laparoskopiu žlčníka, má poruchu štítnej žľazy. V poslednom období bola dvakrát hospitalizovaná. Zostarla, je unavená a sama sa stará o ďalšie dve deti a to dcéru C. narodenú XX.XX.XXXX a syna C. narodeného XX.XX.XXXX, kde dcéra C. trpí mentálnou retardáciou ľahkého stupňa s poruchami správania, pervazívnou vývinovou poruchou s autistickou poruchou a špecifickými poruchami školských povinností a to dysgrafiou a dyslexiou. Syn C. má mentálny defekt na úrovni stredne ťažkej mentálnej retardácie a pervazívnu vývinovú poruchu autistického spektra, poruchu pozornosti - hyperaktivitu.

3. Opatrovankyňa je dnes už dospelou osobou, ktorá má agresívne prejavy svojho postihnutia. Je pre ňu, ako aj sama pre seba nezvládnuteľná. Naposledy pri svojej agresivite nohami vytlačila zadné sklo automobilu a vytrhla radiátor v byte. Prejavy agresivity ťažko znášajú aj ďalšie dve deti a to C. Z. C., ktoré samy majú ťažké zdravotné postihnutie. Opatrovankyni bola rozhodnutím mesta Krompachy z 26.08. 2022 priznaná odkázanosť fyzickej osoby na poskytnutie sociálnej služby v zariadení opatrovateľskej služby, so šiestym stupňom odkázanosti a konečným počtom bodov 65, pričom rozsah odkázanosti sa stanovil na viac ako dvanásť hodín denne. Týmto posudkom bol navrhnutý druh sociálnej služby a to zariadenie opatrovateľskej služby. U jej dcéry ide o nezvratný zdravotný stav.

Ona pri svojom zdravotnom stave a zdravotnom stave svojich ďalších dvoch detí nedokáže zabezpečiť starostlivosť o opatrovankyňu, a táto svojím správaním ohrozuje ju aj ďalšie dve jej deti.

4. Poukázala na to, že celá situácia už zašla tak ďaleko, že vzhľadom na správanie opatrovankyne, správca bytu, v ktorom rodina žije a to Bytové družstvo Spišská Nová Ves, sa listom zo 07.09.2022 vyhráža použitím paragrafu 11 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z.z. Zákon o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v platnom znení a to, že na návrh spoločenstva alebo niektorého vlastníka bytu alebo nebytového priestoru v dome nariadi predaj bytu, a to z dôvodu opakovaného rušenia nočného kľudu a nedodržiavania domového poriadku a Občianskeho zákonníka.

5. V závere poukázala na to, že ona už nedokáže byť opatrovníkom svojej dcéry G.. Celé týždne a mesiace nedokáže zabezpečiť sociálne zariadenie, kde by mohla opatrovankyňa nastúpiť. Slovenská republika má v tomto prípade hendicap a nedokáže zabezpečiť dostatok miest pre takto hendikepovaných ľudí. Opatrovníčka je v štádiu, kedy je ohrozovaná na zdraví a živote a môže prísť o strechu nad hlavou a napriek tomu z domovou sociálnych služieb jej sústavne prichádzajú oznámenia o tom, že je zaradená do poradovníka na zabezpečenie dennej starostlivosti o opatrovankyňu. Takáto situácia je však už neúnosná a schyľuje sa k rodinnej tragédii. V súčasnosti je opatrovankyňa hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení nemocnice Rožňava potom, čo bola dva týždne hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení v Levoči. Takáto hospitalizácia však nie je riešením a kedykoľvek môže nemocničné zariadenia hospitalizáciu ukončiť a vrátiť jej ju do bytu. Opatrovníčka je preto nútená obrátiť sa na súd, aby tento rozhodol o ukončení jej opatrovnictva, ktorého sa musí vzdať a zároveň je nútená podať návrh na vydanie neodkladného opatrenia, pretože je toho názoru, že sú v tomto prípade splnené všetky podmienky na vydanie neodkladného opatrenia, kedy je opatrovankyňa ohrozená na svojom živote a zdraví.

6. Z rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves, č. k. 13Ps/15/2011 - 22 zo 14. februára 2012, ktorý do konania predložila navrhovateľka vyplynulo, že opatrovankyňa bola pozbavená spôsobilosti na právne úkony v celom rozsahu a za jej opatrovníčku bola ustanovená navrhovateľka.

7. Navrhovateľka k návrhu pripojila aj ďalšie dôkazy a to prepúšťaciú správu Železničnej nemocnice Košice z 13.05.2021, lekársky nález I. I. W., endokrinologickej ambulancie a prepúšťaciú správu Nemocnice AGEL Krompachy, s.r.o., z 19.01.2023, z obsahu ktorých mal súd za preukázané, že opatrovníčka absolvovala operáciu pravého ramena, laparoskopické odstránenie žlčníka a lieči sa na ochorenie štítnej žľazy.

8. Z lekárskej správy I. W. W., psychiatra z 12.11.2020, vyplynulo, že dcéra navrhovateľky C. D., trpí mentálnou retardáciou ľahkého stupňa s poruchami správania, pervazívnou vývinovou poruchou s autistickými prvkami a špecifickými poruchami školských povinností a to dysgrafia a dyslexia.

9. Z lekárskej správy I. W. W., psychiatra z 30.01.2023, vyplynulo, že syn navrhovateľky C. D. trpí mentálnym defektom na úrovni stredne ťažkej mentálnej retardácie, pervazívnou vývinovou poruchou z autistického spektra a poruchami pozornosti.

10. Z rozhodnutia Mesta Krompachy č. 13366/2022 z 26.08.2022, vyplynulo, že opatrovankyňa je odkázaná na poskytnutie sociálnej služby v zariadení opatrovateľskej služby.

11. Z posudku Mesta Krompachy o odkázanosti na sociálnu službu zo dňa 26.08.2022 vyplynulo, že u opatrovateľky bol stanovený šiesty stupeň odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby.

12. Z rozhodnutia Košického samosprávneho kraja č. 6724/2022/OSV/34684 z 18. 08.2022, mal súd za preukázané že opatrovankyňa je odkázaná na sociálnu službu poskytovanú v špecializovanom zariadení.

13. Z výzvy bytového družstva Spišská Nová Ves zo 07.09.2022, vyplynulo, že na základe opakovaných sťažností vlastníkov bytov v bytovom dome na ulici G. X Y., bola opatrovníčka požiadaná o zabezpečenie nerušenia nočného kľudu a dodržiavania Domového poriadku a Občianskeho zákonníka. Opatrovankyňa bola vyzvaná na upustenie od činnosti, ktorými podľa podaných informácií obťažuje svojich susedov nad mieru prípustnú pomerom.

14. Z rozhodnutia č. 53/2022 z 25.10.2022 vyplynulo, že opatrovankyňa bola zaradená do evidencie čakaťel'ov na poskytnutie sociálnej služby v sociálnom zariadení LÚČ - domov sociálnych služieb č. 139, Šemša.

15. Z oznámenia o zabezpečení poskytovania sociálnej služby Úradu Košického samosprávneho kraja z 08.09.2022 vyplynulo, že v Krajskom autistickom centre Prešov, n.o., nedisponujú voľným miestom v rámci zazmluvnenej kapacity a tak bola žiadosť opatrovníčky zaradená do evidencie čakaťel'ov na poskytovanie sociálnej služby pre opatrovankyňu.

16. Z oznámenia Úradu Košického samosprávneho kraja z 03.10.2020, vyplynulo, že v špecializovanom zariadení IDEA - domov sociálnych služieb, Prakovce 264, neevidujú voľné miesto a preto bola žiadosť opatrovníčky zaradená do evidencie čakaťel'ov na poskytnutie sociálnej služby pre opatrovankyňu.

17. Z oznámenia Úradu Košického samosprávneho kraja z 19.10.2022 vyplynulo, že v Domove sociálnych služieb LÚČ, Šemša 139, neevidujú voľné miesto a preto bola žiadosť opatrovníčky zaradená do evidencie čakaťel'ov na poskytnutie sociálnej služby pre opatrovankyňu.

18. Súd vykonal vlastné dokazovanie dopytom na Košický samosprávny kraj, Nemocnicu s poliklinikou sv. Barbory Rožnava, a.s. a dopytom na jednotlivé zariadenia sociálnych služieb.

19. Z oznámenia Nemocnice s poliklinikou sv. Barbory Rožnava, a.s. z 08.03.2023, súd zistil, že opatrovankyňa je u nich naďalej hospitalizovaná.

20. Z dopytu v zariadení IDEA - Domov sociálnych služieb, Prakovce č. 264, súd zistil, že opatrovankyňa bola vyradená z evidencie žiadateľ'ov o poskytnutie sociálnej služby pobytovou formou, z dôvodu, že si žiadosť podala v inom zariadení.

21. Z dopytu v zariadení LÚČ - Domov sociálnych služieb, č. 139, Šemša, súd zistil, že opatrovankyňa je aktuálne vedená u nich v evidencii žiadateľ'ov o poskytnutie sociálnej služby pobytovou formou, pričom je aktuálne na 4. mieste.

22. Z odpovede Košického samosprávneho kraja z 09.03.2023 súd v podstatnom zistil, že 08.03.2023 im bola doručená žiadosť opatrovankyne o bezodkladné poskytnutie sociálnej služby. Dňa 09.03.2023 oznámilo Úradu Košického samosprávneho kraja zariadenie LUX, n.o., Opatovská 97, Košice, že aj napriek vytvorenej evidencii čakaťel'ov na sociálnu službu v časti domova sociálnych služieb, disponuje aktuálne voľným miestom v časti domov sociálnych služieb - pobytová ročná forma.

23. Na základe uvedeného Úrad Košického samosprávneho kraja požiadal zariadenie LUX, n.o. o bezodkladné zabezpečenie poskytovania sociálnej služby, o čom bola dňa 09.03.2023 vyrozmenná aj navrhovateľka.

24. Súd dopytom na zariadenie LUX, n.o., dňa 15.03.2023 zistil, že opatrovankyňa bude prijatá do ich zariadenia v priebehu budúceho týždňa po dohode s navrhovateľkou.

25. Súd lustráciou vo vlastnom súdnom registri zistil, že na Okresný súd Spišská Nová Ves bol 09.02.2023 prijatý návrh navrhovateľky na odvolanie z funkcie opatrovníčky pre opatrovankyňu, ktoré konanie je vedené pod sp. zn. 15Ps/6/2023.

26. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

27. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

28. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

29. Podľa § 328 ods. 1, ods. 2 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327 (neodmietol návrh pre vady, ktoré bránia pokračovaniu v konaní), nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

30. Podľa § 329 ods. 1, ods. 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

31. Podľa § 330 ods. 1 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

32. Podľa § 159 CSP začatie konania bráni tomu, aby o tom istom spore prebiehalo na súde iné konanie. Ak na súde prebieha o tom istom spore iné konanie, súd zastaví konanie, ktoré sa začalo neskôr.

33. Podľa § 8 ods.1 zákona č. 448/2008 Z. z. Zákon o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o poskytovaní sociálnych služieb“) obec a vyšší územný celok v rozsahu svojej pôsobnosti zabezpečuje dostupnosť sociálnej služby pre fyzickú osobu, ktorá je odkázaná na sociálnu službu, a právo výberu sociálnej služby za podmienok ustanovených týmto zákonom. Ak má táto fyzická osoba záujem o poskytovanie sociálnej služby alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby uvedenej v § 34 až 41 s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z verejných prostriedkov za podmienok ustanovených týmto zákonom, doručí obci alebo vyššiemu územnému celku v rozsahu ich pôsobnosti písomnú žiadosť o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby; pri posudzovaní žiadosti o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby sa na skutočnosť, že sa fyzickej osobe poskytuje sociálna služba uvedená v § 34 až 41 bez finančnej podpory poskytovania tejto sociálnej služby z verejných prostriedkov za podmienok ustanovených týmto zákonom, neprihliada.

34. Podľa § 8 ods. 5 zákona o poskytovaní sociálnych služieb vyšší územný celok v rozsahu svojej pôsobnosti fyzickej osobe, ktorá žiada o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby, po zabezpečení jej práv podľa § 6 ods. 1 a ods. 2 písm. b), zabezpečí poskytovanie sociálnej služby u poskytovateľa sociálnej služby zapísanej do registra.

35. Podľa § 8 ods. 6 zákona o poskytovaní sociálnych služieb ak fyzická osoba má vydané právoplatné rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu, obec alebo vyšší územný celok v rozsahu svojej pôsobnosti poskytne fyzickej osobe sociálnu službu alebo zabezpečí poskytovanie sociálnej služby uvedenej v § 34 až 41 podľa poradia na základe vopred určených a zverejnených podrobností vedenia tohto poradia, ak odsek 8 neustanovuje inak.

36. Podľa § 8 ods. 7 zákona o poskytovaní sociálnych služieb ak ide o sociálnu službu v zariadení, obec alebo vyšší územný celok môže poskytnúť alebo zabezpečiť poskytovanie sociálnej služby podľa odsekov 4 a 5 vo svojom územnom obvode, alebo ak ide o obec, v územnom obvode príslušného vyššieho územného celku, v ktorom sa obec nachádza. Na základe dohody obce alebo vyššieho územného celku s fyzickou osobou, ktorá žiada o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby, môže obec a vyšší územný celok zabezpečiť poskytovanie sociálnej služby podľa odsekov 4 a 5 v zariadení aj v územnom obvode iného vyššieho územného celku.

37. Podľa § 8 ods. 8 zákona o poskytovaní sociálnych služieb obec a vyšší územný celok v rozsahu svojej pôsobnosti poskytne alebo zabezpečí poskytovanie sociálnej služby fyzickej osobe bezodkladne, ak je jej život alebo zdravie vážne ohrozené, ak fyzická osoba nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, alebo ak fyzická osoba odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby skončila pobyt v zariadení podľa osobitného predpisu a nemá zabezpečené podmienky na bývanie v prirodzenom rodinnom prostredí. Za vážne ohrozenie života alebo zdravia fyzickej osoby podľa prvej vety sa považuje najmä, ak táto fyzická osoba je ohrozená správaním inej fyzickej osoby, je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a nemá žiadnu blízku osobu alebo jej blízka osoba, na ktorej pomoc bola odkázaná, zomrie alebo táto fyzická osoba nemá zabezpečenú osobnú starostlivosť alebo jej nemožno túto osobnú starostlivosť zabezpečiť manželom alebo manželkou, plnoletým dieťaťom alebo

rodičom alebo inou fyzickou osobou, ktorú súd ustanovil za opatrovníka. Pri bezodkladnom poskytnutí alebo zabezpečení poskytovania sociálnej služby fyzická osoba uvedie údaje podľa odseku 2 písm. a) a písomnú žiadosť podľa odseku 2 predloží dodatočne.

38. Súd dôsledne preskúmal návrh navrhovateľky na vydanie neodkladného opatrenia, keďže tento obsahoval skutočnosti, ktoré poukazovali na ohrozenie záujmov opatrovankyne a zistil, že v čase medzi podaním návrhu na jeho vydanie a rozhodovaním súdu o ňom, odpadli dôvody bezodkladnej úpravy pomerov vydaním neodkladného opatrenia. Súd má vykonaným dokazovaním za preukázané, že opatrovankyni je zabezpečené poskytovanie sociálnej služby v špecializovanom zariadení LUX. n.o., so sídlom Opatovská 97, Košice, kde by po dohode s navrhovateľkou mala nastúpiť v priebehu budúceho týždňa. Vzhľadom na uvedené súd návrh navrhovateľky na vydanie neodkladného opatrenia zamietol.

39. Súd druhým výrokom zastavil konanie o návrhu na odvolanie navrhovateľky z funkcie opatrovníčky pre opatrovankyňu, keďže na tunajšom súde sa už pod sp. zn. 15Ps/6/2022 vedenie konanie o odvolanie z funkcie opatrovníčky pre opatrovankyňu na návrh navrhovateľky a toto konanie začalo skôr.

40. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak, nakoľko v priebehu konania súd nezistil také okolnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v troch vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané (§ 127 a § 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
  - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
  - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
  - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
  - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
  - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
  - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
  - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP). Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP). Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP). V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.